

عنوان مقاله:

ارائه مدل اکتشافی - تجربی عوامل بازدارنده تحقق‌پذیری طرح‌های جامع شهری (مطالعه موردی: کلان شهر شیراز)

محل انتشار:

پژوهش‌های جغرافیای انسانی، دوره 52، شماره 4 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

جهان بین میرزایی - دانشجوی دکتری شهرسازی، واحد یاسوج، دانشگاه آزاد اسلامی، یاسوج، ایران

یعقوب پیوسته گر - دانشیار گروه شهرسازی و معماری، واحد یاسوج، دانشگاه آزاد اسلامی، یاسوج، ایران

حسین کلانتری خلیل آباد - استاد جهاد دانشگاهی، گروه برنامه ریزی و مدیریت شهری پژوهشگاه علوم انسانی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

به‌رغم صرف هزینه‌های کلان برای تهیه طرح جامع شهری، شواهد نشان می‌دهد این طرح در بسیاری از فضاهای شهری کشور با مشکل و چالش عدم تحقق‌پذیری مواجه است. هدف از پژوهش حاضر، که با روش توصیفی-تحلیلی انجام گرفته است، شناسایی عوامل بازدارنده تحقق‌پذیری طرح جامع شهری در کلان‌شهر شیراز است. جامعه آماری را مدیران و کارشناسان شهری و همچنین استادان دانشگاهی متخصص تشکیل می‌دهد که از میان آن‌ها 170 نفر نمونه آماری در نظر گرفته شده‌اند. ابزار اصلی پژوهش برای جمع‌آوری داده‌های مورد نیاز پرسش‌نامه محقق‌ساخته است و برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزارهای SPSS و Amos استفاده شده است. نتایج نشان داد پنج عامل شناسایی شده مهم‌ترین بازدارنده‌های تحقق‌پذیری طرح جامع در محدوده مطالعاتی‌اند که توانسته‌اند 7/69 درصد از واریانس متغیر وابسته پژوهش را تبیین کنند. عوامل شناسایی و درصد تبیین هر یک به ترتیب اهمیت عبارت‌اند از: ضعف عوامل مدیریتی (09/20)؛ ضعف فرایند تهیه، تدوین، و تصویب طرح (9/13)؛ بنیان مالی و اقتصادی ضعیف نهادهای متولی (15/13)؛ موانع اداری-قانونی (38/11)؛ و بی‌اعتنایی به بسترهای مشارکتی (18/11). همچنین، نتایج پژوهش نشان داد مدل تجربی نهایی عوامل بازدارنده تحقق‌پذیری طرح جامع با استفاده از رویکرد مدل‌سازی معادلات ساختاری در کلان‌شهر شیراز از برازش مناسبی برخوردار است و تأییدکننده مدل اکتشافی شناسایی شده است. همچنین، نتایج نشان داد نظارت دقیق علمی بر فرایند تهیه و تصویب و اجرای طرح، ممانعت از دخالت آرایش‌خیزی و دیدگاه‌های سیاسی در فرایند تهیه، تصویب و اجرای طرح، و در نظر گرفتن مشارکت و همکاری شهروندان در همه‌مراحل تهیه، تصویب، و اجرای طرح به ترتیب با 145، 138، و 135 مورد تکرار مهم‌ترین راهکارهای عملیاتی برای رفع موانع شناسایی شده‌اند.

کلمات کلیدی:

توسعه پایدار، طرح جامع، فضاهای شهری، کلان‌شهر شیراز

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1153299>

